45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 117 Կ. ՊՈԼԻՍ 5/17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1901 4 ՀԷՄԱՁԻԻԼ ԱԽԸՐ 1319 — 5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1317 ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՑԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալը Ալի ճասէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60 ղրշ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
باب عالی جواونده ۳۸ نومرولی دائره مخصوصه

ԿԻՆԵՐՈՒ ԿԵԱՆՔԷՆ

Շ. Շաւարշի Մ-ենի մէջ մէկ գեղեցիկ յօդուածը կարդացի զոր գրած էր Աղդ. Հիւանդանոցն ու Որբանոցը այցելելէ վերջ, այնքան յուզուած, այնքան ազդուած՝ կեանքի այն զրկեալներու դժբաղդութենէն։ Սքանչելի բաղդատութեամբ և նմանութեամբ ներկայացուցած էր զանոնք, ու վերջապէս իբրեւ պարտաճանաչ անհատ մը պզգին ու ճշմարիտ եղբայր մը որբերուն՝ դիմում կ'ընէր Տիկիններուն ու օրիորդներուն որպէս զի երթան միթարեն այն դեռատի էակները և անոնցմէ հեռացնեն լքեալի դաղափարը ու ըլլան անոնց խնամակալուհիներ։

Այս վերջին բառը յուշեր կ'արթնցնէ մտքիս մէջ առջի անձնուէր կիներու կեանքէն ու կ'ասիպում բաղդատութեան դնել նախկինները արդիներուն հետ։ Որքա՜ն մեծ անջրպետ։ ոչ շատ տարիներ առաջ մեր կիներն ու օրիորդները տարբեր ազգասիրական դգացումներով օժտուած էին, անոնք աւելի անձնուէր էին, անոնց սրտին խորը իրաւամբ գթասիրութիւնը անչէջ էր, մինչ հիմա հակառակը։ Առաջ կիները վարժարաններ կը բանային, Հիւանդանոց կ'այցելէին, բայց ինչպէնելու, կեանքի այդ զրկեալներուն լոկ նայուածք մը նետելու թէ քանի մը պարապ ժամեր վատնելու. ո՛չ, այլ իրենց սիրաը ու հոգին կը դնէին իրենց խօսքերուն մէջ, անոնք բարութեան հրեշտակի մարմնացում էին, անոնց սիրաը առաքինական դգացումներու բոյն մըն էր, ու իրենք ճշմարտապէս տիպար կիներ։ Հիմա անոնց նմանները գտնելու համար Դիոգենէսի լապտերը ձեռքերնիս պէտք է շրջինք։

Ով հետեւեցաւ Տիկ. Կիւմիւկէրտանի, Տիկ. Տավուտեանի, Տիկ. Շապրօֆի և դեռ անոնց նման ուրիշներու։ Ով յանձն առաւ անոնց աղքատասիրութիւնը, բացի քանի մը տիկիններէ, երբ անոնք ալ չուտով խոյս տուին։

Խեղճ Տիկ. Կիւմիւկէրտան ինչո՞ւ չապրիր, ինչո՞ւ Տիկ. Տավուտեան չդարձեալ չաշխատիր որբերու սիրոյն՝ անոնց հագուստները կարելով ու գիշերն ալ անոյշ բաղմոցի մը վրայ պառկելով անցնելու (այս իրողութիւններ լսած եմ զինքը մօտէն ճանչցողներէն)։ Առաջինը անշուշտ առաւօտէն կը վայելէ իր ցանած բարիքները ու երկնքի հրեշտակներուն հետ ծնրադրած կաղօթէ աղքատներու երջանկութեան համար, երկրորդն արորուն համար պէտք է ամէնքս ալ աղօթենք որ շուտով բժշկուի իր զորձն կեանքը վերակսելու, իսկ երրորդը պիտի գայ անշուշտ իր նմաններով յառաջատանելու այն աղքատասիրական գործը զոր սկսած էին կատարել։

Տիկիններու այն մէկ երկու խումբերն զատ ուրիշ խումբ մը չհամարձակեցան ձեռնամուխ ըլլալու. ինչո՞ւ արդեօք. չկրնալու երիտ՞ղն է որ արդեւք կ'ըլլայ թէ չդնահատուելու վախն է որ չի թողուր։ Զկնալ անկարելի է քանի որ աշխարհի մէջ ամէն բան կարելի է, դնահատուիլ, այդ ալ չատ անկարեւոր է. ամէն բարեգործ դնահատման պէտք է սպասէ և կամ պէտք է խնկարկէ իր անձնուիրութեան համար։ արդէն էն մեծ վարձատրութիւն ինքնիրմէ կ'առնէ մարդ, խղճին հանդարտութիւն ու սրտին գոհունակութիւնը. միթէ՞ բաւական չեն անոնք։

Սակայն օր կը լսենք սովորական աղաղակները թէ՝ քանիներորդ դարու մէջ կ'ապրինք, գիտութիւնները կը յառաջդիմեն, մասաւոր աշխարհի ամենամեծ գաղանիքները կը պարզուին, իրաւ էն անկարելիները կարելի եղած են ու կ'ըլլան բայց կայ բան մը որ դեռ իր կատարեալութեան չէ հասած ու կարծեմ չպիտի հասնի ալ. այն է ընկերական պարտականութեան կատարման ըմբռնումը։

Մեր մայրերը հիմայ աւելի խնամոյ դաստիարակութիւն կուտան աղջիկներուն, ծնողքները, աւելի խստապահանջ կ'ըլլան աղջկանց դաստիարակութեան քան թէ մանչերունը, սակայն ո և է արդիւնք յառաջ չի գար (բացի յառաջ եկած վարժուհիներէն)։ Կ'երեւի թէ ծնողքներն ալ յանցաւոր են այդ մասին որովհետեւ դաստիարակուածներու մեծամասնութիւնը, աշխատութենէ խորշողներ երաշխներ են, եթէ բացառութիւններ կը գտնուին անոնք ալ երիտասարդութեամբ կը յարգուին։

Կիները իրենց դաղուսը այլ ևս սպառած սեպելով ուզեցին այլերուն արհեստները խլել, անոնց հաւասար աշխատիլ ու անոնց իրաւունքները կորզել, (արդեօք որչափ դաղ ելան խեղճերը) բայց աւելի նախամեծար չէ՞ երբ ըլլոր կիներու միակ նպատակը ըլլայ դաստիարակել կին սեռը ու պատրաստել զօրաւոր կամքով աղջիկներ. այն ատեն գեղեցիկ սեռը պահանջուածէն աւելին պիտի արտադրէ, որովհետեւ առանց եռանդի ոչինչ կրնայ ըլլալ ո՛չ յառաջդիմութիւն ո՛չ ֆէմինիզմ, և ոչինչ ու անոնք պիտի նմանին իւղը սպառած կանթեղներու։ ՇՈՒՇԱՆ

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ԱՅՑԵԼՈՒԻ ԳԱՂԱՓԱՐՆԵՐ

Գահիրէ սահմանները.—Բոդերը.—Բնակիչները.—Հնութիւնք. Ուշադրաւ տեսարանները.—Մասնաւորներ.—Բուրբէներ։

Գահիրէ՝ հին ատենուան մէջ Նեղոսի Տելթայէն իբր տասներկու մղոն հեռաւորութիւն ունէր, և իրեն նաւահանգիստ կը ծառայէր Պուլաք կոչուած Գիւղը,— Նեղոսի եզերքը, որ այժմ Գահիրէի թաղն եղած է,— սակայն, տակաւ առ տակաւ ընդարձակուելով, այժմ Նեղոսի հիւղ եզերքը հասած է կիսէն մօտ մասը, և միւս կողմանէ Տելթայի մօտեցած է, միայն մի քանի մղոն հեռաւորութեամբ։

Գահիրէ՝ կը ներկայացնէ գեղանի տեսարան մը, մասնաւորաբար իր հեռաքրքրաշարժ վայրերով, որք անթիւ ու անհամար փռուած են անոր բոլորտիքը։

Երբ առաւօտ մը կանուխ, ճամբորդ մը արթնանալով այցելէ Մենիէտ թաղին մէջ գտնուած արաբական մզկիթը-որ բլրակի մը վրայ շինուած է,— և անոր քով գտնուած պատշգամէն դիտէ իր առջեւ պարզուած տեսարանը՝ խիստ հեռաքրքրաշարժ պիտի թուի իրեն։ Բաւական հեռուն կը պլպլայ Նեղոս՝ որ արմաւենեաց հովիտներու, և շաքարեղէգներու, պտղիրոսներու թուփերուն տակ պահուըտած կը սահի յամր։ Անապատներ կը տեսնէ Նեղոսի եզերքներուն վրայ, որք զրեթէ միշտ անոր կողերը կը կազմեն։

Քիչ մը հեռուն պիտի նշմարէ երեք բուրգերը՝ որք անապատի մը եզերքը կը գտնուին, կիրճէի մէջ, և իրօք վախ պիտի ազդեն իր սրտին, քանզի անոնք հաւասարապէս մարդս ահաբեկելու բնութիւնն ունին։

Որքան հեռուն որ կրնայ տեսնել առաւօտեան արշալոյսով, այնքան մեւելի պիտի բաղմապատկուի իր հեռաքրքրութիւնը. վեր դառնալով պիտի տեսնէ այն հովիտներն՝ ուրկէ կը յառաջանայ Նեղոս, փոքրիկ բլրակներ, արաբական գիւղեր և անակներ պիտի երեւան իր աչքին. անակներ՝ որք այժմ քարաշէն հաւփակ ըսուելու արժանի են։ Եթէն դառնալով բլրակ մը պիտի տեսնէ, որ արդէն իր հեռաքրքրութիւնը պիտի չարժէ, երբ իմանայ թէ՝ այդ բլրակին դագաթէն փոս մը բացուած է քառակուսի, փոս մը՝ որու խորութիւնը քսանհինգ մէթր է կ'ըսեն, և կը կոչուի Յովսէփայ հոր-ինչ որ պիտի նկարագրենք քիչ մը վարը։ Իսկ վարի կողմը Գահիրէի նշանաւոր ու նորաշէն թաղերը պիտի երեւան։ Առաւօտեան արշալոյսին տակ պլպլացող՝ պիտի բարձրանայ Խալիֆ Ֆմհմնային պալատը, և ուրիշ շատ մը բաղմայարկ պանդոկներ։

Գահիրէ կը բաժնուի շատ մը թաղերու, որք իրարու եկեկտական թրամուէյով կապուած են։ Նշանաւոր են Էօզպէքէք-Ելեկտրական թրամուէյի կեդրոնն, և ամէն թաղերու հետ կապուած։ Հոս կը գտնուին նշանաւոր վաճառատունները։ Այս թաղին վերի մասին մէջ կը գտնուի հասարակաց պարտէզ մը, որ իր թէ՛ բնական և թէ՛ արհեստական գեղեցկութեամբ նշանաւոր է։ Անգլիացի մը ըսած է այս պարտէզին համար. «Երանի թէ բանասաեղծ մը ըլլայի, և նկարագրէի զայն իմ բարեկամիս»։

Զորս կողմ արհեստական ժայռեր, աւազաններ կան։ Ամէն տարի ցուցադրութիւն մը կը տրուի հոս, ուր ի ցոյց կը դրուին ամէն տեսակ արմտիք, բոյս և կենդանի՝ որք Եգիպտոսի արտադրութիւններն են։

Մենիէլ.—Այս թաղը հին Գահիրէի մէկ մասն է, բլրակի մը վրայ։ Հոս կը գտնուի Գահիրէի նշանաւոր վայրերէն մին, Յովսէփայ հորը։ Այս հորը բլրակի մը գագաթէն բացուած է, իբր 4 մէթր երկայնութեամբ, և 5 մէթր լայնութեամբ։ Փոքրն դրսի կողմէն զառիվար սանդուխներ կան, որոց հետեւելով մինչեւ յատակը կ'իջնես։ Իւրաքանչիւր զառիվար երկու պատուհաններով լուսաւորուած է, սակայն դարձեալ խորին մթութիւն մը կը տիրէ։

Օր մը այցելեցինք մի քանի ընկերներով։

Նախ՝ փոքրիկ դռնէ մը անցնելով նեղ անցքի մը մէջ մտանք, մարդ մը մոմ կը ծախէր, առինք մի քանի հատ, և սկսանք քաշքաշել այս զառիվարէն վար իջնել. քանի կը յառաջանայինք, վախն այնքան կը բազմապատկուէր, քանզի ծայր ու ճոթ չունէր։ Ընկերներէս մին գոչեց «Զի՛ յառաջանաք», սակայն առանց անոր գոչումին ականջ կախելու յառաջացանք մենք, և հասանք յատակը, բոլորովին լոյս։

Մոտային ներքին թելադրանքէ մը ազդուած, այդ լակոնիկ հարցին պատասխանելէ առաջ, զգաւիկ մը խորհիլ նախամեծար համարեցի, անկեղծութիւնս ա՛լ սպառած էր որ իրաւը կեցած ատենը սուտ մը կը չնչէի, ո՞ւր էր իրենց խկարժէք գործը, արդիւնաւորութիւնը՝ գէթ մեր ա՛յս շրջանակին համար. Մուրատ-Տափաէլի ճիւղ ճղանքը եղող այս գպրոցը, որ անկէ անմիջապէս առաջը կը մչուռի, և որուն շուրջը անանկ պարծենկոտ անհարկի ու փուճ համբաւ մըն են կազմած, չէնքով աղուոր այդ դպրոցը ի՞նչ կրթական օգուտ ցոյց տուած է սա՛ է ըսելիք տասը տարիէ ի վեր։

Եւ պատասխանիս սպասող այդ քծնող մարդուն—«Հաւնեցա՛ք»), հարցին լայն առուսով մըն է որ կը նոյնախօսեմ՝ յամրաբար քալելով մէկ դիէն.

—Ինչ ըրիք կրթութեան համար։

ՄԵԼՔՈՆ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ

ՀՈՐՈՅ-ԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

—Բարի երթաս, Յակոբ աղա։

—Օօ՛, Աստուծոյ բարին. ո՞ւր բարով։

—Մենք ո՞ւր կ'երթանք... չուկայ։

—Կանուխ չէ՞ մի եա...

—Այո՛. բայց սրվտեղ սրճարանը նստիմ թէ մը պիտի առնեմ. եթէ ժամանակ ունիս նէ դուն ալ հրամէ։

—Ի՛ըլայ... եկուր սա անկիւնը նստինք, հոն հով չկայ։

—Երկո՞ւ հատ թէյ ըսեմ...

—Այո՛...

—...Էյ Գնաո՞ր ես նայինք, աղէկ ես...

—Փառք Աստուծոյ, ...-պօճա կ'երթամ կոր. դուն ի՞նչպէս ես։

—Բանի օրէ ի վեր անհանգիստ էի. էն այսօր քիչ մը չոգուեցայ. մատամս ըսես անանկ դող եկած էր որ. ողջ ըլայ, աղէկ խնամց ղես...

—Տեսա՞ր որ ամուսնութիւնը աղուոր բան է եղեր. անցեալները կ'ըսէիր կոր որ վարդապետները պէտք չէ որ ամուսնանան. քեզի պէս... անհանգստութիւն մը անոնց ալ պատահի նէ ինչ ընեն խեղճերը։

—Նորէն մի սկսիր հոդիդ սիրես նէ։ «Հորոյ» ես կարեր դնիս... խելքդ կը հասնի չհասնիր կը զուրցես...։

—(Փսփաղէմ) խաւարեալ դուն ալ...

—Կղերականաց դասը կարելի չէ որ բաղդատանք արհեստաւորաց դասակարգին. «անհպելի վիճակ» մը անհրաժեշտ է իրեն։ Երբ կրօնական օրէնքը ընդունի որ «անժուժկալ վարդապետը և կամ եպիսկոպոսը կրնայ իր վիճարը թողուլ», այն ատեն կրօնքը իր յարգը և ազդեցութիւնը կը կորսընդնէ։ Զոր օրինակ. համարենք թէ որ և է ռամիկ վարդապետ մը, 10-15 տարի վերջը կալէ քեզի ըսէ որ «Բոռ-ղա՜մ, ճանչմ Յակոբ աղա. ալ չեմ կրնար կոր համբերել, սրվոր ճար մը գտնայիր». և համարենք թէ դուն ալ կրօնական ժողովն ես։ Բան քու դատարիդ անոր պիտի պատասխանես բնականաբար սապէս. «Հա ճանչմ, հա. վախ վարդապետս. բէք աղէկ, ձգէ վեղարդ՝ տէ գնայ բանդ...։» Այդ, ինչո՞վ պիտի զբաղի այդ մարդը իբրեւ աշխարհական՝ ապրելու համար, այն որ առեւտրական կեանքի տեղեկութիւն չունի և ոչ ալ դրամագլուխ...

—(Խնդալով.) Խաւարեալ դուն ալ։ Անանկներուն համար բացէն օգնութեան մնասուկ մը կը կազմուի որու ի նպաստ գանձանակներ կը դրուին եղեղցիներուն մէջ սա անուան ներքեւ. «Գանձանակ դրամօժիտի անժուժկալ կղերականաց։» Եւ անոր առջեւ տէրպապ մը կը կեցնեն՝ որպէս զի երկու վայրկեանը անդամ մը սապէս դոչէ. «Դիտցաք՝ ներուդ գանձանակն է. յիշեալ լիցիք յառաջի անմահ Կուսպատնէնն Աստուծոյ...»

—Ինչ աղուոր գան կ'ըլլար որ վարդապետ մը անժուժկալութեան ոգեաճառաւ վեղարը ձգելով (զոր օրինակ) կ'երթայ նպարավաճառի խանութ մը կը բանայ. և որովհետեւ ժողովրդան մէջ խեղկատակներ չեն պակսիր, անկասկած եղիր թէ այդ նպարավաճառին դիմելով սապէս պիտի հարցնեն իրեն հեգնական ձեւով. «Ինչ խոպոր, մաշլլոն վրայ ես առեր խալ-ֆոդ ձգելէդ ի վեր. ֆոսոպոն քանիի կու տաս կոր, վարդապետ։» Տես թէ որչափ կրօնքը պիտի կորսնցնէ իր պատկառանքէն և մանաւանդ կարեւորութենէն։ Կղերական դասը իր յատուկ «Կնիք»ը ունի և ոչ թէ... կնիկը. անոնք որ այդ սուրբ «դրոշմը» նախապէս յօժար կամօք կ'ընդունին և կը կրեն, պէտք է հեղանդին ցեկանա անոր կապին։ Անժուժկալները թող քահանայ ըլլան փոխանակ վարդապետ ըլլալու. այդ մասին ժամանակ ունին մտածելու, երբ տակաւին, վանքերու մէջ գտնուելով, վարդապետ չեն օծուած։ Ամէն պարագային՝ մեր այժմեան կրօնքին մէջ «անժուժկալութեան կենսական է։ Ամէն կիրակի բազմաթիւ անձինք այսպէս գտնուող հասարակաց վայրերուն մէջ կը խմբուին։ Եգիպտացիք ոսն մը ունին իրենց յատուկ, հոս կը ոսնեն ամէն տարի մեծ խնդութեամբ։

Գահիրէի մէջ երեքուկէս տարիէ ի վեր եւրոպական թրամուէյ շինուած է, պէլժիական ընկերութեան մը կողմանէ, թէպէտեւ զուարճալի ու արագընթաց, սակայն խիստ վնասաբեր է, դէթ Գահիրէի համար — ուր բաղմութիւնն աւելի չատ է։ Յայժմ 50 հոգիէ աւելի զոհ դացած են։ Զինք գիտեր թէ՝ վարողին է յանցանքը թէ ժողովուրդին։

Մարբէյա կոչուած գիւղին մէջ — որ Գահիրէէ կէս ժամուան հեռաւորութեան ունի, և կը ծառայէ օդափոխութեան, կը գտնուի տարօրինակ ծաք մը որու նմանն երբէք չէ տեսնուած Պղսոյ մէջ։ Այս ծառն՝ Ս. Աստուածածնայ ծառ անուամբ մկրտուած է։ Կ'ըսեն թէ՝ Աստուածածին՝ այս ծառին տակ հանդչած է, երբ Քրիստոսը Եգիպտոս կը փախցնէր։

(Շարունակելի)

Սակայն ինչ մեծ զարմացում, այս ահագին փոսին մէջ—որու խորութիւնը քսանեւհինգ մէթր է կ'ըսեն,—երկրորդական ջրհոր մը կար—անկարելի է ասոր մէջ մտնել—քար մը նետեցինք, որու ճողփիւնը երեք վայրկեանէն արձագանդ դաւա։ (Ինչ խորութիւն)։

Երկրորդական ջրհորին ճիշդ քովը, Մարդարէի մը գերեզմանը կար—բոլորվին ոսդոյն՝ գեսնայարկին ապակենած օդէն, և տարիներու յեղաշրջումէն քայքայուած մասամբ մը։

Զորս կողմէ օձի և ուրիշ ճճիներու ճայներ լսելի կ'ըլլային, որով ամէնքս ալ վախցան՝ վեր վազեցինք այդ զառիվերէն։ Կ'ըսուի թէ՝ մինչեւ ցայսօր շատ քիչեր կ'իջնեն այս փոսին մէջ։

«Յովսէփայ Հօր» անուամբ մկրտուած է այս, իբրեւ թէ՝ Յովսէփ հոս նետուած ըլլար իր եղբայրներուն կողմէ. չէ ատուգուած։

Նարէյէ.—Հին Գահիրէի մէկ մասը. հոս կը գտնուին կառավարական մի քանի դպրոցներ։

Պ-ը+. — Գահիրէի հնութեանց թանգարանն էր ատենք, իսկ այժմ ոչ։ Ելեկտրականութեան կեդրոնը։

Աղդուէյէ.— Գահիրէի այս թաղը հանդէս մը կը սարքուի հոս, ուր ի ցոյց կը դրուին ամէն տեսակ արմտիք, բոյս և կենդանի՝ որք Եգիպտոսի արտադրութիւններն են։

Մենիէլ.—Այս թաղը հին Գահիրէի մէկ մասն է, բլրակի մը վրայ։ Հոս կը գտնուի Գահիրէի նշանաւոր վայրերէն մին, Յովսէփայ հորը։ Այս հորը բլրակի մը գագաթէն բացուած է, իբր 4 մէթր երկայնութեամբ, և 5 մէթր լայնութեամբ։ Փոքրն դրսի կողմէն զառիվար սանդուխներ կան, որոց հետեւելով մինչեւ յատակը կ'իջնես։ Իւրաքանչիւր զառիվար երկու պատուհաններով լուսաւորուած է, սակայն դարձեալ խորին մթութիւն մը կը տիրէ։

Օր մը այցելեցինք մի քանի ընկերներով։

Նախ՝ փոքրիկ դռնէ մը անցնելով նեղ անցքի մը մէջ մտանք, մարդ մը մոմ կը ծախէր, առինք մի քանի հատ, և սկսանք քաշքաշել այս զառիվարէն վար իջնել. քանի կը յառաջանայինք, վախն այնքան կը բազմապատկուէր, քանզի ծայր ու ճոթ չունէր։ Ընկերներէս մին գոչեց «Զի՛ յառաջանաք», սակայն առանց անոր գոչումին ականջ կախելու յառաջացանք մենք, և հասանք յատակը, բոլորովին լոյս։

գաղափարաւ» եթէ որ և է փոփոխութիւն մը մտցնենք, հաւատի եղիր թէ կրօնքնիս կը քայքայուի։ Առաջնորդ վարդապետի մը ամսականը իր ապրուստին հավիս թէ կը բաւէ. հապա ամուսնացեալ ըլլալով քանի մը զաւկի տէր ալ ըլլայ, ո՞վ պիտի պահէ տունը...։ Որ և է փոփոխութիւն կարելի չըլլալէն զատ, անժուժկալ կղերականները հրապարակաւ քաջալերելու ալ չէ։ Զոր օրինակ՝ երբէք որ և է թերթի մը խմբագրական պատասխանատու մէջ «Անժուժկալութեան գործակալութիւն» մը հաստատէ ինչպէս անոնց. որովհետեւ եթէ երբէք մէկը վարդապետ ըլլալ ուզէ, պահ մը իր «բնութիւնը» կշռէլէ յետոյ՝ անշուշտ մտքէն սապէս պիտի անցընէ — «Աղամ սէնոթ, վարդապետ կ'ըլլամ տէ, չեղաւ նէ անժուժկալութեան աճենիին քանի մը ոսկի կուտամ և խալեանս մէկդի նետելով հոսամը է կը քաշեմ, եղաւ գնաց։» Կրօնքը անմատչելի է և անոր ներկայացուցիչը պէտք է անհպելի ըլլայ. իր գոյութիւնը այդ սկզբունքէն կախում ունի։

—Խաւարեալ դուն ալ...

—Գիտեմ՝ քու գաղափարագ այս խնդիրը վերջնականապէս լուծելու համար «Հարոյ»ն Կաթողիկոս ընելու է։

—Չէ ճանըմ, այդ ասոնցմանի մի ելլեր...

—Խաւարեալ դուն ալ։ Անկէ վերջը վարդապետները և եպիսկոպոսները կը կարգենք ու այս կերպով զուարթ կղերական դաս մը կ'ունենանք։ Այն ատեն չատ անգամ հրաւիրագիրներ կրնանք ստանալ սա ձեւով. «Տիկին «վարդապետուհին ձեզ կը հրաւիրէ՝ «յառաջիկայ հինգշաբթի զիշեր՝ իր «սուտաբ-պանանդին։»

—Ամմա ըրիր հա. կը չափազանցես կոր։

—Խաւարեալ դուն ալ։ Ցետոյ ամուսնալուծութիւնը կը դնենք միմիայն քահանաներուն համար...

—Էյ չափը անցուցիր Խոյէ, հասկցանք, հասէ գնայ բանդ. չուկայէն դուռը բացուեցաւ։

—(Խնդալով) խաւարեալ դուն ալ։ Էյ մեռաս բարով հոգիս...

—Երթաս բարով գէդէ։ ԳԱՀԻՂՈՍ

ԽԱՐԻՃԻՅԼ

ՊԷՐԼԻՆ պէլէտիսէ մէճլիսի՝ իքինճի տէֆա օրարագ 15 բէյէ գարը 109 բէյ իլէ Մ. Գուֆմանը պէլէտիսէ իքինճի բէիալիսէնէ թաեին իմմիշ։ Մուսախէյէին ինթիխապը սապէգնը իմբէրաթոր հաղրէթլէրի թաստիգ իմմիշ օլտուղունտան, պէլէտիսէ մէճլիսինին իտտիսանը գարը Մ. Գուֆմանը ինթիխապը եկնէ թաստիգ օլունմահաճաղը մէմուլ օլունուեօր։

ՐՈՒՄԱՆԻԱ մահպուսաթը՝ Ռուսիանին Պէսարապիատա վէ Թունանդին ազգունտա իֆրա իմտիեի ասքերի թէրթիպսթան չիքահէթի իմմէքսէ տիրլէր։ «Աստէրիէ» կազէթասը՝ գայսսզլըզընտան վէ Թունանդին հուտուտ ճիէֆինտէքի իսթիհքամաթը թանզիմ խուսուսընտա կէօսթէրտիի իգթիսատզընտան տօլաեր հիւքիմէթի մուսախէզ իմմէքսէ տիր։ Պու կազէթարը Ռուս ֆիլօ վէ ալայլարընը Բէնիտէն Կալացա պիր չարիէք սաաթ զարֆընտա կէչէպլիմէլէրի իմթիմալինի տէրճ ու պէհան իմմէքսէ տիրլէր։

ԻՆԿԻԼԻԶ կազէթալարընդն իշարը իսլաֆընա օլարագ, չէքէր գօնկրէսի թէչէպպիւսաթը՝ հիւմը նէթիճէ հասլը իտէճեի վէ ֆրանսանդն իշպու գօնֆերանսընդ գապլի օլտուղու գառար չաքուգ ագտ իսիլմէսինի արզու իմմէքսէ իտուկի Պրիւքսէլտէն պիլտիրիլիւեօր։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ վէ Օրանժ հիւքիւմէթլէրի մուրախասալարը թարաֆընտան Լահէտէ ինիգատ իտէն տամմի՝ սուլ մէճլիսինէ սթիտէքի զաեէթ միհիմմ թագրիր թագտիմ գըլընմըշ տրը։

Լահէ սուլ մէճլիսը տամիսի իտարէսինէ

«Զիյրտէ վազը իմզա իտէն Թրանսվալ վէ Օրանժ հիւքիւմէթլէրի մուրախասալարը՝ քէնտի հիւքիւմէթը մէթպուալարը նամընա, մէսաիլ վէ մէվատը սթիեէնի նազարը տիգգանընդա իսլէ իմմէքսէ իֆիիխար իտտիրլէր։ Տամմի սուլ մէճլիսինին թէչքիլ օլունտուղու՝ ապրիլ 9 թարիխի պիր պէհանամէ իլէ մէճլիսը ալինիգ բիւեսէթի թարաֆընտան հիւքիւմէթէն մուրախասալարընա իսպար գըլընմըշ իմմ։ Իշպու իսպարնամէսէ, Լահէ սուլ մէճլիսինին 1899 յուլիս 29 թարիխինտէ վէրտիեի գարարտան եանի օլ վագէթ պու մէճլիսէտ մուժախասա պուլունտուրան հիւքիւմէթլէր արասընտա զուհուր իտէճէք իսպարլիք իլէ մէճլիսէտ մուրախասա պուլունտուրմաեան պիր տէվլէթլէ հազըր պուլունտուրան իքի տէվլէթի մէհանընտա զուհուրա կէլէճէք իսթիլաֆլարը տախի սուլհնի թէվիյէտ իսէպիմէկէ սէլահիյէթտար օլտուղունտան պահա օլունմըշ տրը։ Ճէնուպի Աֆրիգատաքի իքի հիւքիւմէթին մուրախասը բէսմիլէրի՝ իշպու իսպարնամէնին հինը գապուլմէսէ, արզուլարընը՝ միւտաֆէի զարֆընտա մէճլիսը մէղքիւր բէյսի օլան չիմտիքի պաղ վէքիլ հաղրէթլէրինէ պիլտիրմիշ իտի։ Եանի մէճլիսը մէղքիւրընը Ինկիլթէրա իլէ Իմտուպի Աֆրիգա հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէ զուհուրա կէլէն իսթիլաֆը սուլհնի թէվիյէտ իմմէքսինի՝ հիւքիւմէթը մէթպուամըզ նամընա մահէմմնունտիյէ գապուլէ հազրը պուլունտուզումընը պիլտիրմիշ իտի։

Շիտոմի, իքի սէնէսէն պէրու տէվամ իտէն մուհարպէպէնին նէ՞ վագթ իսթամ պուլաճաղընը հէնուզ հիչ քիմսէնին քէստիրէպիլէմէտիեի չու սըրատա՝ իքի մուհարիպին սուլհբէրվէրանէ պիր նէթիճէէտէ վասլ օլմադ արզուլի թապիսնամէ պուլունտուգլարընը նազարը արգգաթա ալմանընը բէճա էտէրիվ։ Իշպու իսթիլաֆընգաթիյէնթէվիյէտ բէզիր օլմասը թարիգը՝ Եվրօպա հիւքիւմէթլէրի թարաֆընտան գապուլ օլունան էն ատիլ վէ էն միէսսիր սուլհ թարիգի պուլունտուղը հէնուզ ունութուլմամըզ տրը։ Պինանէնալէյ՝ ճէնուպի Աֆրիգա հիւքիւմէթլէրի մուրախասալարը՝ իլանը հարպտան էվվէլ վագը օլուպ, Ինկիլթէրա թարաֆընտան բէտտ օլունան թէքլիֆլէրինի եինէ թէճախա իմմէք մէճպուրիէթինտէ տիրլէր. իտտի մէղքիւր թէքլիֆի՝ եանի իսթիլաֆա սէպէպլիյէթ վէրէն միւնազաա նօգթալարընը պիր սուլհ հաքէմ մէճլիսի մարիֆէթիյէ հալլ իտիլմէսի պապընտաքի արզումընը թէքրար իսէրիպ։ Իշպու թէքլիֆի թէքրար իմմէքքէն մագսատընը՝ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինին քէնտի իտտասընընա՝ նէ՞ տէրէճէէտ գառար հագդը օլտուղունը անլամագ տրը։

Մալիսմինիզ տիր քի, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինին ճէնուպի Աֆրիգա հիւքիւմէթլէրինտէն թէչէքքի իմտիեի էն միհիմմ նօգթա՝ մէղքիւր հիւքիւմէթլէրին՝ քէնտի մէմալիքինտէ պուլունան Ինկիլիզ գավմընը թաղիզ իտուպ, նիհայէթ անլէրի մէմլէքէթտէն չըգմաղա մէճպուր իսէճէեի զանը իտի, պու սէպէպ՝ Ինկիլթէրա տէվլէթի իչուն մէղքիւր հիւքիւմէթլէրին իսթիգլալընը պիւթիւն պիւթիւնէ մանվա գառար իլէրի վարմաղա քիֆայէթ իսէճէք պիր սէպէպ ատտ օլունապիլիր մի. պուրասընը տախի նազարը արգգաթընդա հավալէ իսէրիզ։»

ԱՍԱՐԸ ԱԹԻԹՍ.—Աթինատան եաղըլըզընա կէօրէ, Թէսալիատա քէսին էսէլօ մէվզբինտէ գաեիմ պիր խարապէ պուլունմուշ քի տիվարարը քիչիք չաղլար վէ Թուգյա բարչալարըյա միւզյէյէն իմմ։ Պուրատան պիր չօգ բէսմի թապագլար չըգարըլմըշ տրը։

Քիհթիհպանէի ՈՒՄՈՒՄԻ.—Ամերիգատա Սան Ֆրանսիսգօ չէհրինտէ պիր քիհթիպանէի ումումի թէճսիս իսիլմէք իլէրէ, Մ. Անիտերէյենիքի նամ զաթ թարաֆընտան պու քէրրէ 1,900,000 բուպիեէ վէ Նիօ Թրօտ քիհթիպանէսի իչուն տախի այրըճա 2,200,000 բուպիեէ վէրիլմիշ տիր։

ԹՕԼԷՏՕ չէհրինտէ, հավալի պիր թօրբիլ իւզէրինէ պիր չօգ թէճրիպէլէր կաբբլարը պիլտիրիլիեօր. մուճիտի գաիմագամ Մէլէնէր իմմ վէ կաբբլան թէճրիպէլէրտէ մուվաֆֆաղէյէէտ կէօրիւմիւշ տիր։

ԱԼՄԱՆԻԱ հիւքիւմէթի՝ զաթէն ճէսիմ գուվվէթլէրի հավի օլան Սրաղպուրկ չէհրինտէ բիհաեէ 14ինճի ալաերնտան պիր թապուր տտա իլավէ էյլէմիշ տիր։

ԱԼՄԱՆԻԱ օրտուսու գօմանտանալարընտան օլուպ, կէչէն սէնէ Մանչուրի գրթալարընը եաեա օլարագ կէգմիշ օլան վէ կէչէն բէնչէնպին կիւնի Ռուսիա հուտուտը իւզէրինտէ քեան Թուրնէրի թարիգըլա Պէրլինէ կէլէն գօմանտան Պաքիվէր՝ գարիպէն Ալմանիա իմբէրաթօրը հաղրէթլէրինին հուզուրունա գապուլ օլունանագ տրը։ սեեահաթընը՝ մահիսէթինտէ պուլունան նէֆէրի իլէ պէրապէր իմբա էմմիշ վէ պու սեեահաթ՝ իչ այ տէվամ էյլէմիշ տիր։

Մ. ԼԸ ԼԱԴ նամընտա զէնկին պիր ատամ «Պուրկոնեը» վաքօրույա կիտերքէն զարդ օլմուշ իսի. վարիսլէրի՝ տէնիզատ միսասատմէլէրի մէն իսէպիլէճէք էն էեի ալէթի իճատ իսէնէ 100,000 ֆրանքըբգ պիր միւքեաֆաթ վէրէճէքլէրինի վատ էյլէմիշլէր տիր։ Հավրատա, թագտիմ իսիլէճէք ալէթլերի թէտագդ իչուն, պիր հէյէթ թէչէքքիլ իմմիշ տիր։ Չիմտիկի միւ

ԱԶԳԱՅԻՆ

4/17 Սեպտ. 1901 Երեքշաբթի, Կ. Պոլիս

ՄԱՆՉԵՍԹԷՐԻ ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ Տ. ՋՈՒՂԱՅԵՑԻ ԲԱՀԱՆԱՆ

Աբեր-Եւէի այսօրուայ թիւով երկար թղթակցութիւն մը հրատարակուած է Մանչէսթրի քահանային արարքները դատափետող։

Մենք Զուղայեցի քահանան անձնապէս չենք ճանչնար, ոչ ալ իր քընադատը կը ճանչնանք. սակայն խընդիրը ճանչնալու կամ չճանչնալու մէջ չի կայանար։ Մարդու մը գործերը ապահովաբար իր խկութիւնը երեւան բերելու բաւական են։ Զուղայեցիին նկատմամբ շատ բաներ գրուեցան, որոնց ամէնքն ալ առաւել կամ նուազ իրարու յար և նման են։ Կ'երեւայ թէ ամէնէն աւելի Մանչէսթրցիներուն ջիղերը գրգռող իրողութիւնը քահանային կոչ հոտ, կանաչաուն և կամ պարէզ մը ունենալն է։ Ասոր մէջ ըստ մեզ անպատեհ բան մը չկայ, ինչպէս ամէն մարդ իր տան մէջ պարտէզ մը ունենալու իրաւունքը ունի, քահանայ մըն ալ պարտէզով տուն մը ունենալու իրաւունք ունի՝ քանի որ մարդը իր հաճոյքին համար դրամ ծախսելէն չի քաշուիր։ Երկրորդ՝ Մանչէսթրի պէս տեղ մը Հայ ժողովրդեան ներկայացուցչին դիրքն ու բնակարանը որքան մաքուր ու հրապուրիչ ըլլան, օտարներու առջեւ՝ այս վերջինին իր ներկայացուցած ժողովուրդին համար այնքան պատուաբեր է։ Նամակագիրը կ'առարկէ թէ Մանչէսթրի մէջ Դպրոց չկայ և թէ տաղաքը տոհմային կրթութենէն զուրկ են։ Իր զգացումները յարգելով հանդերձ, կ'ըսենք թէ այնպիսի տեղ մը ուր շաբաթը մէկ անգամ գտնէ, ընտանիքները կէս ժամ իրենց նախանաղց եկեղեցին երթալու չեն զլխնիր, այսպիսի մարդիկ ինչպէս իրենց տաղաքը պիտի զլխնէին Մանչէսթրի ազգային վարժարանը ղրկել, եթէ գոյութիւն ունենար այնպիսի վարժարան մը։ Մանչէսթրի պէս տեղ մը ուր հանրային վարժարանները կը վխտան և քանի որ հոն հաստատուած ընտանիքի մը ակնկալած, միջավայրի յարմար կրթութիւն մը Պոլսէն դացող վարժապետ մը չի յուսացուիր, ինչպէս կ'ըլլայ որ յարգելի նամակագրին քիչ շատ Մանչէսթրի վիճակին տեղական դանկին մէջ դպրոց մը հաստատելու ձրի գաղափարը մուտ կը գտնէ։ Բուսնելոյ վիճակը մեր աչքին առջեւ է, ուր այնքան լաղմաթիւ գաղթականութեան հարիւրաւոր տաղաքները օտար վարժարաններ կը յաճախեն և թէ տոհմային օրինաւոր վարժարաններ անգոյն ծախքեր յանձն առնելով հանդերձ թափուր կը մնան։ Ասոնք անխուսափելի խնդիրներ են. ասոնք որքան դատն նոյնքան պէտք են միջավայրի հարկեցուցիչ ազդեցութեան տակ։ Ամէն բանէ առաջ ապրուստը պէտք է և ապրելու համար մարդ իր միջավայրի պահանջներուն հնազանդիլ է։

Ուստի մենք մեր տարաչխարհիկ ապի մը զաղթականութիւնները գոհացնելու ասիճան զանազան կեդրոններու մէջ գալէներ բանալու քանի որ կարող չենք, և քանի որ այդ բծախնդիր զաղթականութիւնները նոյն իսկ եկեղեցոյ մը գոյութիւնը ապահովելու ալ կարող չեն, պէտք է որ հրաժարին անհարկի առարկութիւններով իրենց հովիւը կամ առաջնորդը յուսաթափ ընելու միտումէն։ Մեր մէջ ամէնէն աւելի անձնական դատը ուղղակի կերպով պաշտպանելու չափ ալ գոնէ վեհանձնութիւն չունինք։

Մինչեւ անդամ մենք հոս Պոլսոյ մէջ այնքան զպրոցներ ունենալով հանդերձ չենք կարող արդիւնք որ աշակերտաց մեծ մասը օտար վարժարաններ չյաճախեն ոչ-ի մնաց Մանչէսթրը կամ Բարիզ կամ այլուր։ Մեր վարժարանները գործնական ըլլալէ շատ հեռի են, մեր մէջ գործնական մէկ հաստատութիւն միայն կայ և թէ այդ հաստատութիւնն ալ 15 վարժարանի համար տարին կանոնաւորաբար 40 ուսուցիչ հայցնելով կը զբաղի։ Թաղային վարժարաններու այն համբակ չրջանաւարտները որք հրապարակի վրայ գործ մը չեն կրնար գտնել. իրենց թերուսութեան համար Ուսումն. Խորհուրդի առջեւ պատրաստ չէջ մը կը գտնեն ուրիկ ձրիաբար ուսուցչութեան ընդէր մը կը տրուի իրենց ամենայն մարդասիրութեամբ։

Յարգելի Թղթակիցը կը գանգատի թէ լուր օրեր ժամերդութիւն չըլլար, և ինք իր բերնով խոստովանելով հանդերձ թէ լուր օրեր մարդ եկեղեցի չերթար, կը պահանջէ որ մեր եկեղեցիին ծէսերը և արարողութիւնները այս օտար երկրին մէջ պաշտպանելու համար գոնէ չաբաթը մէկ քանի օր եկեղեցւոյ մէջ արարողութիւն կատարուի։ Ահա իր իսկ խօսքերը իրար կը ցրնն։ Ո՛վ պիտի պահպանէ կամ սորվի եկեղեցւոյ սուրբ ծէսերը, չէ՞ մի որ ժողովուրդը, եթէ ժողովուրդը եկեղեցի չի յաճախեր ուրեմն թափուր ժամին մէջ պատարագ ընելով քահանան եկեղեցւոյ պատերուն վրայ պիտի ապաւորէ եկեղեցական ծէսերը մոռացման չմատնելու համար։ Զուղայեցի Տ. Թորոս քահանան ինչ որ ալ ըլլայ, Մանչէսթրի պէս տեղ մը գոնէ օտարներու առջեւ պատուաբեր ներկայացուցիչ մըն է, և թէ հայերը անկէ գոհ ըլլալու են։ Եթէ իրենք որ ամէնէն լաւ տարրերէ կազմուած գաղթականութիւնն են, քահանայի մը հետ համաձայնելու անկարող ըլլան, ինչպէս կարելի է համաձայնեցնել այն գաղթական թերուս ժողովուրդները որք աւելի կամ նուազ կրօնական անհոգութեան երթալու չափ անտարբեր են ծէսերու և կրօնքի նկատմամբ, եթէ մեր ուսեալ եկեղեցականները և ուսեալ ժողովուրդը գոնէ իրարու հետ համաձայնիլ չգիտնան՝ այն ատեն ըսել է թէ օտարամոլութիւնը անխուսափելի դարձած է։

Թողունք որ Տ. Զուղայեցին ալ իրրեւ ուսեալ և աստուածպան քահանայ, իրմէ ակնկալուած գործունէութիւնը չցուցուց Մանչէսթրի ժողովուրդը գոհացնելու համար. ինք իր պարագաներէն օգտուելով կրնար շատ օգտակար ըլլալ. բայց դժբաղդաբար յարգելի քննադատը աւելի յուզման տպաւորութեան տակ կը գրէ քան թէ մանրակրկիտ խուզարկուի մը դիտակով կը տեսնէ քննադատելի կէտերը։ Անգլիոյ պէս տեղ մը ժողովուրդը իր տոհմային եկեղեցիին կապուած պահելու համար պարբերաբար Պատարագ ընելը միայն չի բաւեր, ոչ ալ շաբաթը վեց օր շարունակ Սաղմոս քաղելը ըստ յարգոյ քննադատի. հոն ժողովրդեան նկարագիրը աղնուացնելու և իր հմտութեան մակարդակը բարձրացնելու համար կ'արժէ որ Տէր Հայրը հետեւի անկիլիքան կամ ուրիշ յարանուանութեան պատկանող ժողովրդապետներու ընթացքին, հոն ժողովուրդը եկեղեցի բերելն ալ վաճառատուն մը կառավարելու չափ նրբին կենցաղագիտութեան կը կարօտի. կրօնքը ժամանակին և պարագային հետ հաշտեցնելու համար շատ ձեւեր կան որք կրնան արարողութիւններու չափ օգտակար ըլլալ։ Օ.

Կրօնական ժողովը երէկ նիստ չգումարեց՝ անդամներու մեծամասնութեան բացակայութեան պատճառաւ։ Նպաստից Յանձնաժողովը երէկ նիստ չգումարեց... անդամներու մեծամասնութեան բացակայութեան պատճառաւ։ Շարունակենք դեռ այս պայմանագրական պատճառաբանութիւնները։

—Ս. Պատրիարքը ինչպէս կիրակի օրէն ի վեր նոյնպէս երէկ եւս Պատրիարքարան չիջաւ, իր ձախ սրունքին վրայ պալար մը հանած ըլլալուն։ Բայց յուսալի է որ մէկ քանի օրէն բոլորովին դարմանուի՝ Տօքթ. Թորգոմեան և Տօքթ. Օրմանեան էֆէնդիներու խնամքներուն տակ։

—Մուշի նորընծայ Պատրիարքական փոխանորդ Տ. Խորէն Ծ. Վ. Պէհրիկեան՝ յառաջիկայ շաբաթ օր ճամբայ կ'ելնէ իր պաշտօնատեղին երթալու համար։ Այսօր Խան Ժողովին պիտի ներկայանայ՝ հրաժեշտ տալու և իր պաշտօնին վերաբերեալ հարկ եղած կրօնական հրահանգները ստանալու համար։

—Նպաստից Յանձնաժողովին՝ կողմէ ամսոյս 15էն սկսեալ Խուլթիկի մէջ վարժարան մը բացուեր է։

—Սարգիս էֆ. Ամատեան, Ծանօթ ուսուցիչը որ երկար տարի գաւառներու և մանաւորապէս Երզնկայի վարժարաններու մէջ պաշտօն վարած է, այս անգամ Հալէպ հրաւիրուած է՝ տեղւոյն ազգ. վարժարաններուն անօրէնութիւնը տանձնելու, և նոր զարկ մը տալու տեղւոյն կրթական գործին։

—Բօլ Սթէֆանովիչի Հայ և Հայ Հռոմէականներու աղքատներու կտակած գումարը 200ական ոսկի է եղեր կը զրէ երեկուան «Մնինթէօռ», և ոչ թէ 300ական ոսկի ինչպէս գրած էինք մենք և բոլոր Ազգ. Թերթերը։

—Ինչպէս կը յիշուի, Պաղլար Պաշիի վերջին հրդեհին, Ս. Կարապետի ճեմարան երկ. վարժարանն ու յարակից մանկապարտէզը այրեցան և տաղաքը դպրոցազուրկ կը մնան, որոնք սակայն զրոյց կայ թէ, եկեղեցիին վերնատունը պիտի պատսպարուին մինչև որ պէտք եղած կարգադրութիւնը տեղի ունենայ, այսինքն մինչև որ կարենան նոյն հրդեհէն նաև այրած և ճեմարան վարժարանին նուիրուած Սամուելեան եղբարց բնակարանին —որ 150 ոսկիով փոխանցուեցաւ — Ուսթէրն անգ. ընկերութենէն ապահովագրուած 440 ոսկիի գումարը ձեռք ձգել։ Սակայն դժբաղդութիւնը հոն է որ հրդեհէն հինգ օր առաջ արդէն ապահովագրութեան տարեկան պայմանագրութիւնը լրացած էր, որով կը վախցուի որ քիչ մը դժուարաւ գանուի յիշեալ գումարը, թէև ընկերութեան Հայ գործակատարները պէտք եղած ջանքը չեն խնայեր։ Տարակոյս չի կայ որ Ս. Կարապետի պէս աղքատիկ թաղի մը համար մեծ բան մըն է այդ գումարը՝ նոյն իսկ իր կրթական վիճակը նորոգելու համար։

—Խարբերդէն կը գրեն. — «Այս տարի մեր աղջիկներու վարժարանէն 7 ընթացաւարտ դուրս տուինք. ատոնցմէ երեքը արդէն վարժուհութեան կը պատրաստուին. իրաւ է թէ աղջիկներու վարժարանը տղոց դպրոցին չափ բարձրագոյն յայտագիր մը չի պարունակեր, սակայն երկու կարող վարժուհիներ բաւականէն աւելի արդիւնաւոր եղան աղջիկներուն։ Մէզիրէի համար առաջին պատեհութիւնն էր ասիկա, որովհետեւ մինչև այսօր աղջկանց հայ վարժարան մը ո՛չ թէ կանոնաւոր ընթացաւարտներ, այլ կանոնաւոր դպրոց մը անգամ ունեցած չէր։»

—Իզմիրէ գրուած նամակէ մը չնորհակալութեամբ կ'իմանանք Հայկ էֆ. Թադէոսեանի նշանախօսութիւնը Օր. Դայիանէ Դաւիթեանի հետ։ Հայկ էֆ. ծանօթ անձնաւորութիւն մըն է որ իր զարգացումովը, դաստիարակութեամբ ու ընթերցագոյն ձիրքերով կը խոստանայ պատուոյ տեղ մը գրաւել հայ տիկնանց մէջ։ Ջերմագէս կը շնորհաւորենք այս խիստ արժանաւոր միացումը։

—կը տեղեկացնեն մեզ թէ Գասարդիւղի հայրապետական մեկ քանի տիկիններ աղնիւ հոգը ստանձնած են նուիրահաւաքութեան մը, ասով սալոն մը շինելու համար թաղին Աղքատանոցին՝ վերջերս իր իսկ ծախքով եկեղեցւոյ շրջափակին վրայ հիմնած նոր վաճառատան վրայ։ Այս սալօնը պիտի ծառայէ եկեղեցիին մէջ կատարուելիք հարսնիքներու ընդունելութեանց, որով եկեղեցիին ալ հասոյթի մէջոց մը պիտի առաջ գայ։

—Հանգուցեալ Աբրահամ էֆ. Թ. Օսմանեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Մեծ. Յարութիւն էֆ. Միքայէլեան։

Տէր և Տիկին Տօքթէր Մ. Խորասանճեան էֆ., Տէր և Տիկին Եուսուֆ, Տիկին Յակոբեան փաշա, Տիկին Սիմոն Պէյ Մաղասուս, Տէր և Տիկին Պետրոս Խորասանճեան, Տօքթէր Յովհաննէս Խորասանճեան, Օրիորդ Մէլինէ Մ. Խորասանճեան, Տիար Պետրոս Եուսուֆ և զաւակունք, Տիկին Տիրան, Տիար Պօղոս Եուսուֆ, Տէր և Տիկին Ստեփան Սպարթալեան և զաւակունք, Լեւոն պէյ Յակոբեան, Տիկին Նեկտար և որդին Աւետիս Խորասանճեան, և Քեռանեան, Արսլանեան և Կէլկէլեան ընտանիք ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն զմահ

ԹՈՎՄԱՍ ԷՖ.Ի Պ. ԽՈՐԱՍԱՆՃԵԱՆ

(ԱՆԴԱՄ ՎՃՌԱԲԵԿ ԱՏԵՆԻ)

որ յետ երկար հիւանդութեան այսօր կնքեց իր մահկանացուն, ի խոր սուգ համակելով իր բոլոր զերդաստանն և համայն պարագայքը։

Յուղարկաւորութեան հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, չորեքշաբթի, (5/18 սեպտ.), ի ժամ 4½ (Հ. Թ.), ի Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Բերայի, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Շիշլիի Ազգ. գերեզմանատունը՝ գերդաստանին յատուկ դամբարանին մէջ։

Բերա, 4/17 սեպտ. 1091

Մ.— Կը խնդրուի ծաղկեփունջ չղրկել։

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ՅԱՐՄԱՇ

Պաշտօնական Ծանուցում Խնամակալութեան Դպրեվանուց Արմաշ

Դպրեվանուց Վարչութիւնը կը փութայ ծանուցանել Արմաշու Զարխանան Ս. Աստուածածնի բարեպաշտ ուխտաւորաց, թէ երթեւեկութեանց դիւրութեան համար պէտք եղած միջոցները ձեռք առնուած են նախորդ տարիներու պէս։

Ոստիկանութեան Նախարարութիւնն ալ կարեւոր հրահանգներ տուած է իր ստորակարգեալներուն, որպէս զի ուխտաւորաց երթալուն կամ դառնալուն առթիւ բաւական համարին միայն կայարաններու մէջ նայիլ անոնց Օսմանլիէ (Հաֆէյէ) Բէյէրիները, երթեւեկութեանց կանոնաւորութեան համար։

Իզմիրէն մինչև Արմաշ ճանապարհին ապահովութիւնն ալ կատարեալ է, տեղական իշխանութեանց աչալուրջ հսկողութեան շնորհիւ, և Վանքին կողմէ ալ յատուկ պահապաններ կարգուած են ըստ սովորութեան՝ ուխտաւորաց ընկերակցելու համար։

Իզմիրի մէջ գտնուող Վանքին գործակատարները պիտի Ջանան ուխտաւորաց պէտք եղած դիւրութիւնները ցուցնել և պատրաստել։

1701 Սեպտ. 8ին (ըստ հին տոմ.) Ս. Աստուածածնի Տօնին օրը, Երզնկայիչատակ Աստուածարեալ Մխիթար Վարդապետ Սեբաստացի տան ընկերներով աստ ի Կ. Պոլիս հաստատեց Վանական Միաբանութիւն մը, որ երկու տարի հաքը «Կարգ Ս. Անտոնի» կը կոչուէր, և զոր յետոյ ի Թրիեստ հաստատուող իր աշակերտներուն մեծամասնութիւնը պաշտօնապէս «Մխիթարեան» անուանակոչեց։ Ներկայ տարեւոյս Սեպտ. 8ին 200րդ տարեդարձն է Մխիթարայ Միաբանութեան ի Կ. Պոլիս հաստատման, զոր կը ոգեւորեն նոյն Միաբանութեան այսօրուայ Վիեննա եւ Վենետիկ քաղաքներու անուամբ ծանօթ երկու ճիւղերը։

Վիեննայի Մխիթարեան Միաբանութեան Կ. Պոլսոյ Վանատունն ու Վարժարանը սոյն 200րդ տարեդարձին առթիւ առաջիկայ Կիրակի օրն՝ Սեպտ. 9ին, ըստ Եր. ժամը 10ին, հանդիսական Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ՝ Մխիթարեան Միաբանութեան հաստատութեան և երկհարիւրամեայ պահպանութեան համար առ Բարձրեալն շնորհակալութիւն և մաղթանքներ մատուցանելով։ Ամենապատիւ Գերերջանիկ Հոգեւոր Տէրն մեր Պօղոս Պետրոս ԺԱ. Կաթողիկոս-Պատրիարք Տանն Կիլիկիոյ, պիտի մատուցանէ Ս. Պատարագը և պիտի նախագահէ հանդիսին։

Կը հրաւիրենք աղգիս Մեծարոյ Եկեղեցականքն ու Մեծապատիւ Աշխարհականքն՝ ներկայ գտնուիլ Ս. Պատարագիս և սրտագին մաղթանքներն ուղղել առ Բարձեալն Աստուած, և աղօթել Երզնկայիչատակ Մխիթարայ Միաբանութեան պահպանութեան և առաւել զարգացման համար։

Վանատուն և Վարժարան
ՀԱՐՑ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ ՎԻԵՆՆԱՅ
Ի Կ. Պոլիս

Բանկալթի. 2/15 Սեպտ. 1901

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ս. Զ Դ

Ինչպէս ծանուցուած էր կանխաւ, վարժարանիս 26րդ տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ սեպտ. 3 երկուշաբթի օրէն։ Առաջին չաբաթը վերաքննութեանց պիտի յատկացուի ու դասերը պիտի սկսին սեպտ. 10 երկուշաբթի։

Սեպտեմբեր ամսոյն մէջ տնօրէնը ամէն օր, բայց ի երեքշաբթիէն, դպրոցին մէջ կ'ընդունի իրեն հետ բանակցիլ ըզլլոց ծնողքները կամ գաւառացի ծնողաց ներկայացուցիչները։

Արդէն յայտարարուած է որ գաւառացի ծնողք Պոլսեցնակ անձի մը միջոցաւ պարտին բանակցութեան մտանել մեզ հետ աշակերտաց ընդունելութեան պայմաններու մասին։

Սեպտեմբերէն յետոյ անօրէնին ընդունելութեան մասնաւոր օրերն են հինգշաբթի և կիրակի։

Հէնրիքէ-Տնօրէն
Ռ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Սկիւտար, 30 օգոստ. 3—4

Ս. Զ Դ

Կէսիկ Բաշայի ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻ վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ օգոստոս 20ին երկուշաբթի։ Հոն կ'աւանդուին Հայերէն, Թուրքերէն, Անգլերէն, Ֆրանսերէն։ Մասնաւորներու դաշնակի դասեր ալ կը տրուին։ Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ Տնօրէնուհին Միս Ճոնս։

7—12

Պօսֆի Դիւղի Ազգ. երկսեռ վարժարանին համար վարժուհի մը և դասատու մը պէտք ըլլալուն, փափագողները կրնան դիմել Էմին Պէյ խան Դասպար էֆ. Ֆէնէրճեանի Ն° 9։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԳՇԱՄԲԻ ԹԷԼԷԳՐԱՖԵԱՐ

ԼԻԶԲՈՆ, 16 Սեպտեմբեր. — Մէհաֆիզը բէսմիլլէէ Պօէրլէրին Բօրթուկէզ հուսատուտնա թէճավիւզէ հաղորդանաքդալարը խոտաա օլունուեօր։

ԲԱՐԻՍ.—Լօրտ Քիչէնէրին նէյր իթտիեի պէեանանամէ՝ Պօէրլէրին արզը թէպլիմիլէթի կիպի պիր նէթիճէէ իգթիրան իթմէտիեի, Բրէթօրիատան պիլտիրիլիէօր։ Պօէրլէր՝ Միսէլպուրկ իւզէրինէ հիւճում իտիեօրլար։

— Մուհարէպէ զաչագճըլըզնատա պուլունմադլա մաղնուն իքի Ֆրանսըզըն թարը թէվզըֆէ ալընաքդալարը Լօրէնձօ մարքէզատէն պիլտիրիլիէօր։

ԼՕՆՏՐԱ.—Ժէնէրալ Պոթանըն Նաթալ միւսթէմլէքսինէ հիւճում իտէճէի Բրէթօրիատան իչար օլունուեօր։

ԹԻԷՆՁԻՆ.—Պիր բիվանէթէ կէօրէ, ալթը եիւզ քիշիտէն իսպարէթ պիր էշգընա չէթէսի՝ Շան Հայ Դօվանա տաղրու իլէրուլմէկը իւզրէ սիրլէր։ պունլարըն թէնքիլի իչիւն Զին սաքէրի սէվգ օլունմուշ տըր։

ՊԻՐԼԻՆ.— Ալմանիա վէ Բուսիա Իմբէրաթօրլարընըն Տանձիկ միւլագաթը հագդընտա «Նասիոնալ Ցայթունկ» կազէթասը՝ հիւքիւմէթ թարաֆընտան վէրիլէն ալէնի թալտմաթ իւզէրինէ, աթիտէքի մութալէաեը եազմըշ տըր։

Զար Նիքոլա հաղրէթլէրինին Ալմանիա իմբէրաթօրը իլէ վէտա իթմէսի միւլագաթը կիպի բէք սամիմի օլմուշ տուր, պու տա իքի հիւքիւմտար արաընտա մէն էլ դաստմ մէվճուտ օլան միւնասէպաթը ոսմանլընին պադա վէ տէվամընա տէլալէթ իթմէքտէ տիր։ Բէղալիք իքի տէվլէթին խարիճիէ նազըրլարը արաընտա ճէրէքեան իտէն միւզաքէրաթ վէ միւպահասաթ հէր իքի տէվլէթին մէսլէքը սիւասիի ումումիյէլէրինին սուլ վէ միւսալէմէթ էսասը իւզէրինէ միւէսսէս օլմասը հագդընտա իթիլաֆ հուսուլինէ պաիս օլմուշ տըր։ Բուսիա իլէ Ալմանիա արաընտաքի միւնասէպաթը հասէնէ՝ եալընը Զար հաղրէթլէրի վէ գոնմի Լամտաորֆի թարաֆընտան տէնիլ հաթթա միւշարիլէյէ Զար հաղրէթլէրինին մահիլեթի էրքանը թարաֆընտան տախի իլան իտիլմիշ տիր։ Իքի հիւքիւմտար վէ բէճալը սիւասիյէէի աբաընտա ումուրը սիւասիյէ հագդընտա միւթալէաթ վէ միւզաքէրաթ ճէրէեան իթտիեի զանընընա ումուրը իւմիտ իտէրիլ։

ՏԱՆՁԻԿ.—Բրէնս Հանրինին բիւթէոի ամիրալլըղա թէրֆի իտիլմիշ տիր։

—Ալմանիա Իմբէրաթօրը հաղրէթլէրի՝ Տանձիկ չէհրինէ տահիլ օլուուղը սըրատա, չէհրը մէվքիւրը պէլէտիյէ բէիսի պիր նումէրա իրատա իտէրէք, ինթիրամաթտա պուլունմուշ տըր։ Իմբէրաթօր հաղրէթլէրի՝ իթա իթտիեի ճէվապտա սիւիտէքի նումէրը իրատա իլէլմիշ տիր։ Բէյս էֆէնտի! չիմտի տօսթում Իմբէրաթօր Նիքոլա հաղրէթլէրի իլէ իլէէսիեիմ մուհիմմ միւլագաթտան ավէթի իտիեօրըմ, միւլագաթը մէվքիւրէ՝ հէր իքիմիզին սոն տէրէճէ մէվճուտիյէթինի միւճիսլի օլաճագ պիր հալտէ ճէրէեան իթտի. միւլագաթը վագտա, Իվրուպատա սուլ ու միւսալէմէթ պագի զալաճաղը հագդընտա հասը օլան վէ զայրը գապիլը թէզէլզիլ պուլունան դանատթմըզը թագվիեէ իթմիշ տիր։

Իմբէրաթօր հաղրէթլէրի՝ Տանձիկին թէրագգիսընտան պահս էթտիքէն սոնրա, չէհրը մէվքիւրը իւմրան վէ սէատէթի նամընա իտարէյի ագտահ էթմիշ տիր. պունըն իւզէրինէ հէր թարաֆտան հուրրա սէատալարը եիւքսէլմիշ տիր։

Իմբէրաթօր՝ խասսա հիւսար իւնիֆորմասընը լապսա օլտուղլարը վէ պէլէտիյէ տարէրէնինին էօնիւնտէ սաֆպէտթէի իհթիրամ օլան խասսա հիւսար լիվասը էօնիւնտէ պուլունտրը հալտէ, գէշլաեա կիթմիշ տիր. միւշարէլէյհ գէշլատա գուշլուգ թատմընը էթմիշլէր տիր։

Գիլէ, 14 սեպտ.— Զար հաղրէթլէրի «Սթանտարտ» եազթընա գարքիպլէն սաաթ իքի պուչուգտա պուրատա մուվասլէթ էթտի, մէղքիւր եաթա Սիւվէթալատա վէ Վարիան գրուսաղօրլէրի բէֆգագաթ էթմէքտէ իսի. սահիլ պաթարեալարը թօրլար ամատագ բասիմէի իհթիրամը իքա էթմիշ տիր։ Զար հաղրէթլէրի՝ չաթօսընտա իրգամէթ էթմէքտէ տիր։

ԿԵՃԷՔԻ ԹԷԼԷԳՐԱՖԵԱՐ

ԲԱՐԻՍ, 17 Սեպտ. — Բէյսը հիւքիւմէթ Մ. Լուպէ իլէ պաշ վէքիլ Մ. Վալտէք Բուսս վէ խարիճիյէ նազիրը Մ. Տէլդասէ Զար հաղրէթլէրինի խթիգպալ իթմէք իւզրէ, Տիւնքէրքէ ադմէթի իթտիլէր։

— Զար հաղրէթլէրի՝ Մ. Վալտէք Բուսսէէ Սէնթ Ան նըշանընընը պիրինճի բիւթպէսթինի իհսա էյլէմիշ տիր։

ՐՕՄԱ.—Թէքրլիք քէնթիյէթ օլունտուղունա բաղմէն, Բարա հաղրէթլէրինին աղրընա խասթա օլտուղը թէյմին օլունուեօր։

ԼՕՆՏՐԱ.—Ինկիլիթէրա գրալը հաղրէթլէրինին մախտումը Տիւք ավ Դօրնուվալս հաղրէթլէրինին բէիա Մաք Քինլինին ճէնազէ մէրասիմինէ հաղը պուլունճաղը իչար օլունուեօր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ռամ տիւն ազչ. գար.	25—39
» » » էն եիւքսէք	26—03½
» » » էն աչաղը	25—39
Բուսմէլի չըմէնտ. ազչմ. գրնտ.	100—37
» » էն եիւքսէք	101—12
» » էն աչաղը	100—37

ՊԱՆԳԱ. ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյի ազսիոնը Օս. լիր.	13—
Սիկարէթ Ա.	—88
» Բ.	—45
Թրամվայ	5—80
Ժուխանս	1—65
Օսլիկասիոն Թրամվայ	478—
Սաբրանս	3—95
Գրէտի Ժէնէրալ	0—10
Սօսիէթէ Օթօման Իսկ. լիր.	0—12
Լօրիօտ	58—
Պանգ Նասիոնալ ավ Կրէդ	408—50
Թրանսվասալ	83—
Բրնոթըմ թանվիլաթը	461—
Գրէտի Ֆոնսիէ էմիրսիէն	264—
Անտօլը չբմ ազսիոնը	9—25

ԱԳԷԼԷՐԻՆ ՖԻՕԱԹԸ

Օսմ. լիրաը 100 զչ. տան	զչ. բր
Պէյաղ մէճիտիյէ ֆարզը	108—06
Մէթալիք	99—
Իսկիլիզ լիրաը	110—05
Ֆրանսըզ ալթունը	87—26
Բօլ	90—20
Գրէմից ալթունը	51—08
Դարպոն գամմէի	8—58

ԷՎՐՕԲԱ. ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 16 Սեպտ.

Իսկ. էհսամը Իսկ. լիրաը	94—
Օսմ. էհսամը աչըլաը	23—87
» գաբանը	23—87
» » Բ	49—
« » Գ	26—
Օսմանլը Պանգասը	10—87
Մըսրը Տուլ. մութթահիտէ	108—
Պուլկար իսթիգրազը	81—
Դամպիս Բարիզ 3 այ վասէ	23—335

ԴԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109—10
Բարիզ 3 այ վասէլը	22—92½
Ֆիլորէն Մանտա	——
Վիէննա չէքի (գուբօն)	——

Բարիզ 16 Սեպտ.

Ֆրնս էսկ. 4% ֆիր.	101—12
» » 4½%	101—85
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլաը	24—80
» » գալանտը	24—77
Բուսմէլի չըմէնտֆէրի	103—50
Օսմանլը Բէյտիսի էսհամը	309—
» Պանգասը	525—
Գրէտի Լիոնէ	1031—
Իթալիա էսհամը	98—60
Բաքորիթէ Թիւրք	505—
Օսմանիյէ	458—
Տուան Օթօման	510—
Սքանեօլ	71—65
Թրանսվալ	85—75
Դամպիս 3 այ վասէ	25—230
Գրէտի Ֆոնսիէ էմիրսիէն	—

Պէրլին 16 Սեպտ.

Բուսմէլի չըմէնտֆի (մարգ)	99—90
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիս	20—

Վիէննա 16 Սեպտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիս	239—60
Բուսմէլի չըմէնտֆէրի ֆիր.	95—
Օսմանլը Բէյտի ազսիոնը	275—

Տ. ՏԱՏՐԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Գաղաթ-Գիւղ, Նազարեթեան ոնկէ-ը

(Եկեղեցւոյ դուռը)

Ամէն տեսակ ակռայի հիւանդութիւններ կը դարմանէ, կը շինէ արհեստական ակռաներ, ակռա կը լեցնէ զանազան նիւթերով (ոսկի, ոսկի եւն.)։ Գիները չափաւոր են. ամէնքն ալ գոհ կը մնան։

Զրի դարմանում չորեքշաբթի օրերը կէս օրէ վերջ

ՏՕՔԹՕՐ ԳՕՍԹԱՖԻ ՔԻԼԱՅՏԻԹԻ

Բարիստէ իքմալը Թահսիլ էթմէկ վէ Եվրօքանին էն մէշհուր խասթախանէլերինէ ամէլիյաթի կէօրէրէք, օն եէսի սէնէ տահի իճրան թըպապէթլէք քէսպը վուճուդի էլէմէկ սիր։

Թապիպը մումարիէյի կէօհիս վէ միսէ իլլէթլերինի կանի նէզլէի սատրիյէերի, նէֆէս տարլըղընը, ագ ճիկէր ոճֆունէթլերինի խուսուսիյլէ վէրէմ խասթէլիկինի, իսթիհարլարտա միւղմին էօքսիրիւք վէ տամարլարը թէսալլուպ իթմէսինի, էմրաղը գալպիյէեի, հազմտրգլըղը, ինգրպագը, միւղմին խնալը, միսէ աղրըղընը, միսէ կէնիշլէնմէսինի, գանը պասուրը, գարընտա սու ասլմասընը, գարահիկէր խասթալըգլարընը, խորարտա չէքիր վէ եումուրթա ագը պուլունմասընը, էմրաղը միքրոպիյէեի վէ գան խասթալըգլարընը վէ հէր ճին չօճուգ խասթալըգլարընը՝ թէրագգէյեանթը ֆէնոմիյէ մուճիպինէմ էն սօն ուսուլը թըպպի վէճէլէ թէտավի էյէր։

Թապիպը մումարիէյի՝ տէօրթ սէնէ պիր միւտատթ զարֆընտա վասի պիր ֆրէնկի խասթախանէսի սէր թըպապէթինտէ պուլունարագ, պու էսնատ խուսուսի թէտավի էյէմիի խասթալարտան մասատա, ֆրէնկիեէ վէ պէլ սօղուգլուղունա միպիթլա օլմուշ տէօրթ պին գատար էշխասը թէտավի էյէմիի ճիհէթլէ, պու իլլէթլերին թէտավիսի խուսուսընտա ֆէվգէլատ մէհարէթ քէսպ էյէմէկ օլմուշունտան, էրքէք վէ գասընլարտա եէնի վէ էսկի ֆրէնկիեի վէ պէլ սօղուգլուղունու վէ անլէրտէն հասըլ օլան սէս գըրգլըղընը վէ եարալարը վէ տէրի ուֆունէթլերինի վէ խարտ տարլըղընը վէ իլիհիսաը մէսանէեի վէ վէղաֆը թէնասիլիյէ իճրասընտա նօգանխէեթի սուրէթը միքէմմէլէտ վէ թէճարիպը միթէատտիտէսինի թէրագգէյեանթը ֆէնոմիյէ իլէ պիրլէշտիրէրէք աղ զէման զարֆընտա թէտավի էյէր։

Տէր Ալիյէեէտ հէր հանը թապիպ իլէ խթէնկուրտա գօնսիլիօ օլունապիլտիի կիպի, էվվօքանդն էն մէշհուր պէրպպասը իլէ տահի պիլ մուխապէրէ գօնսիլիօ իճրա օլունուր։

Վիլայաթը Շահանէտէն թահրիրէն միւրաճաաթ իտէեք զէվաթըն՝ օրատագի թապիպին պիր բարօրունը եախուտ մոֆասալ պիր թարիֆամէ կէօնտէրմէլէրի էլէմ սիր։

Բաղարտան մասատա, հէր կիւն սասթ տէօրտ գատար, Գումգապուստա Զիֆիթ Կէլինէր ճատտէսինտէ 13 նիմէրօլու խանէէ, սասթ պէշէն սէքիզ գատար Սիրքէճիտէ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Թիւրքիյէ էճզախանէսինտէ։ Սասթ տօղուզտան օն պիրէ գատար Սուլթան Պաեազիտտէ, Օգճիլար պաչընտա Սինէմման էֆ ֆէն Պաեազիտ էճզախանէսինտէ խասթէկէանը գապալ էյլէր։ Ֆագը օլանլար սալ։ կիւնլերի մէճճանէն մուսեէնէ օլունուրը Կէպիք Բաչա եօգուչունտա Լիոր Մէրթիի էֆ ֆէն էճզախանէսինտէն հէր հանկի սասթ խթէնիլիրսէ, թապպը մումարիէյի ճէլպ օլունապիլէճէքտիր։

ՏՕՔԹՕՐ ՁՕՊԱՆՕՂԼՈՒ

Մումարիէյի փարիսէ միւատթը մէտիսէ էմրաղը տախիլէ վէ ասապիէ քէսպի իխթիսաս էյլէյուպ սարա, էրքսազմօս, խթէրէք, կարբմ պաշ աղրըսը, նիպիլ, ույգուսուղլուգ, ույգուտա կէղմէմէք, չօճուգլարըն իտրար թուրամամալարը վէ էնվամ սինրիսասթալըգլարընը էյլէկթրիք իլէ թէտավի էյլէսիյի կիպի միսէ սուլարը, վէ միսէ սույունդն արթմասը վէ էքսիլմէսի, պաղըրսագ, գալպ, ագ վէ գարահիյէր վէ պիլճիմէտ էմրաղը տախիլէեի սախիէի ֆէնոր թըսպըն էն օն քէչիֆաթը իւզրէ հէր կիւն սապահան էօյլէնէ գատար իստանպոլտա օգճիլէր պաչընտա (Պայազիտ) վէ ուզուն չարշուտա (Մէրիտ) էճզախանէլերինտէ վէ էօյլէսէն օնտրա, պէյ օղլու ճատտէի քէպիրտէ Օտիօն թէմթրօսու գարշուսընտա 165 նօմէրօլու Մուայէնէլխանէի խուսուսիսէսինտէ միւրաճաաթ իսէն խասթէկէանը գապալ իյլէր։ Մուայէնէխանէի խուսուսիսէսինտէ հէր նէվ թէտավիի էլէքթրիկի վէ էլէքթրիկ պանէօսու մէվճուտ տուր։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ

Բարձրագոյն ընթացք՝ Գորշնկան դարբերէ բնաբէրական և բնազարմական էֆոռոբեանց Կ. Ս. Տէմիրեանի.

Սոյն գործը Կրթական Ծրագրի համաձայն պատրաստուած ըլլալով, յատակ և դիւրահասկնալի ոճով մը կը խօսի Մարգարէներեան և աստղաբանական պայմաններու, Բուսաբանութեան, Եղերգութեան, Մեթեորաբանութեան, Բնաբանութեան և Տարրաբանութեան ամէնէն կարեւոր և գործնական ու արուեստագիտական մասերուն վրայ։ Դասագիրքը կը բաղկանայ 352 ութածալ էջերէ և կը պարունակէ նիւթին պատշաճ 228 ընտիր պատկերներ չհաշուելով ծանօթութիւններ կու տայ նաեւ ամէն կարգի արհեստներու վրայ, որով անհրաժեշտ գիրք մըն է նաեւ ամէն արհեստաւորներու։

Գին 7 ղրուշ

Տէմիրեան էֆ.ի սոյն երկասիրութիւնը, որ բաղմաթիւ Դիպլոմներով ալ հարուցուած ու ճոխացած է և կ'ամբողջացնէ իրագիտական և բնապատմական ճիւղին յատուկ և նոր բագոյն ծանօթութիւններով լի իր ամբողջ դասընթացքը և որ իր դրական և դիւրուսոյց մէթոտովն ու նիւթերու պէսպիսութիւնովը կը գերազանցէ ցարդ լոյս տեսած հեղինակութիւնները, կեդր. Վարչութեան Պատ. Ուսումնական Խորհրդոյ կողմէ վաւերացած ըլլալով՝ Ջերմագէս կը յանձնարարուի մեր բոլոր վարժարանաց համար։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ ՆԱԵՆ

Նոյն հեղինակէն Մարկոպոլ Ռանկան գրքերու, պատկերազարդ նոր ընթերցարանը։ Գին 3 ղրուշ

Մենորդ Ռանկոց, Ֆրանսերէն ընթերցանութեան և զրուցագրութեան. Նոր քերակ գին 1½

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Միւմարիէյի՝ օն պիր սէնէ մուգատէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէտէն պա չահատէթնամէ, խուրուճ իթմիշ, վէ զարէթ ու խթիգամէթիլէ հէր քէսին հիւանիւ թէվէճճիհ վէ էմնիյէթինի գազանմըշ, էրպապը Նամուս վէ լիյագաթտան վէ պիրինճի սընըֆ տավ վէքիլէրինէն մասրուֆ պիր զաթ սը։

Քէնտիլէրի՝ հէր նէվ Շէրի, Հուգուգ, ճէգա վէ Թիճարէթ տավալարընը տէրէօճոտ իտէր։

Պիր մէպլաղը մալիւմ մուգապիլինտէ ալթը այրըգ վէ սէնէլիք ապօնէ գայտ վէ գապալ իյլէր։

Տավալարը հագգընտա մէճճանէն մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլերէ պէյանը ըէյ վէ իթայը մալիւմաթտան գաչընմագ։ Էքսէր տավալարտան ըէյին իճրէթէ ալմասարը կիպի, բէք չօգալրընտա սուլէէն թէսվիյէտ գուսուր էյլէմէգ։ Սապահարը սասթ 2—6եա վէ ագշամլարը տախի 9—11է գատար եաղրխանէսինտէ պուլունուր։

Իտարէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Մուսուլխանընտա 6 վէ 7 նումէրօլը օտալար սը։

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս Մահմուտ Փաշայի Եըրէբըրէ 271

Վաճառատան մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ շաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաև երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ շաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէնները յատուկ գործարան մը ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարուած անուշները և զանազան շաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին, վաճառատան մէջ կը գտնուի նաև ֆէնոն և ուրիշ տեսակ շաքարներու ճոխ մթերք մը։ Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ Գիները շատ աժան են։ 56—106

Էն ալա վէ նէֆիս իրէքտէն մամուլ ՊԱՖՐԱ վէ ՍՈՒՎԻՃԵ քեաղրտալարը եաքընզ սիկարա մէրագլալարընը մէմնուն էտէպիկիր։ Պու քեաղրտալարըն ֆէվքէլատ միւէսսէրիյէթի մուգայիսէրինին արթմասընա սէպէպ օլմըշ օլորղընտան, գարագլարըն տէրուէնինտէքի-ութէր մէհրինէ վէ ալամէթի ֆարբգայը սայիրէյէ տիգգաթ օլընմասը թավսիյէ լընը։ 49—56

ՄՈՒՍԻԳԻ ՄԵՐԱԳԼԵԼԱՐԸՆԱ

Մէարիֆ նէզարէթի ճէվիւէսի էվրագ գալէմի խիւէֆասընտան Հասան Թահսին էֆէնտի իլէ նօթա վէ ֆէֆնի մուսիգի մուալիմի Զուլհանան Գրիգոր էֆէնտիլէր թարաֆընտան հէր օն պէշ կիւնտէ պիր՝ մանթաղատին նէշր իսիյմէքտէ օլան էղնարը մուսիգի հաթոտ միւնթէգրէպ շարգը վէ գանթօ նօթասընին իլինճի ֆօրմասը նէշր իտիլմիշ տիր։ Պիւրթանէ էտինմէէրինի հավէսքեարանը մուսիգիյէ թավսիյէ իտէրիզ։

Մասալը ֆիրուխթի Պապ Ալի ճատտէսինտէ 22 նումէրօլու Իսթանպոլ քիթոպպանէսի, Մէրճանտա սաչէը եղնա էֆէնտի վէ Էսկի Զաթիէէ ճատտէսինտէ Սէֆա Ֆոնօկրաֆիանէսիլլէ սապր մահէլլէր տիր։

ԹԱՐԻՋ ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՍԷ, ՄԷՔԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՃԻՖ

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԵԾԱՐՈՒՐ ՏԻՔԻՆ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

Մէղքիւր Սէրկիի Ումումիսիսէ Ղիւբէճաֆանը, HORS CONCOUR ըէգլայէթսիզ դաղանմըշ տը։

Էն ուճաղ թէֆէրրուաթընա գատար էմսալընա թէվէֆֆիւգ իսէր

Թիւրքիա իչիւն եէկեանէ աճէնթասը Ց. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ Էվլաալարը

Մէրքէզի ֆիրուխթը Սթանպօլտա, Պահէճ Գարուսընտա, Համիտիյէ ճատտէսի, Ն՝ 7 Թրամուէյ խաթթը իւզէրինտէ

ՇԻՒՊԷԼԻՐ Իզմիթէ, Սիլիվրիէ, Աֆիոն Գարահիսարտա վէ սաիրէ

Թամիր վէ էօյրէթմէսի մէճճանէն տիր

ՈՒԷՍԴԷՐՆ

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԸԸ ՄԱՀՍՈՒՍԸՅԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851ՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թաղմին օլունան գիյանլարը մէճմուի	ֆունտ · լիրա	6,000,000
Մէկճուտա ագէէ վէ հասըլմը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէէսիսէ օլունմուշ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէնիին միւտիրի ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպոլ, Պահէճ Գալաս, Անանիատի Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաշրալարտա իչկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տը։

ԻՄԹԱՆ.— Շէհրիմիզին էն մասարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ամէրիկա գումանիալարըն սէրմայէսի հասըլմէնընա նիսպէթէն 100 % օլսուզը հասալ Ուէսթրընքի 125 % տիր։ Իսթէ պու հագդանթ Ուէսթրընը բուգիպլէրինին թէկրարմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տը։

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԹԱԹ Ֆր. 7500000

1899տա մէրի իւլ իճրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրդ.			19,534,276
» »	Լանկէն	» »	460,267,203
» »	»	ըրիմի » »	1,433,965

Էյտիւ-էնվէրնի վէ չօճուգլար իչիւն միւթէսիլ չէրաթի իլէ սիկուրթա ագտ իսէր

Եանկընա ֆրընը հէր նէվլի պինա վէ էշա իւզէրինէ սիկուրթա ագտ իսէր։

Նէֆէյսի ֆաբրիքընը ֆրընը մալ, էվվալը նագտիյէ վէ վարօր սիկուրթալարը գապուլ իսէր։

Հիսէսատարանա՝ 1896տա 18½ %, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1899տա 16% թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլերի	(Էէրսատէթտէ)Լօնտրատա (Սօֆիատա	Գրէտի Լիոնէ, Անկլօ Աւսթրիական Պանգ, Պանգ Նասիոնալ Պիլկար։
Թաշրալար իչիւն միւտատիտ վէ միւթէպէր քէֆալէթլի աճէնթէլէր արանըլըյար		Թիւրքիա իչիւն ումումի աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէպանի օսգագ, Ճէտիտխան

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւթէթիշ.— Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

Հէր չէյտէ մուհաֆաղա սրհէթէ չալըշըղընը կիպի, սիպարա քեաղրտալարընն տախի նաֆի օլմալարընա իթինա էտինիր։ ՏԻՒՐ վէ ՊՕՆ վէ ՊԷՑԱԶ ԴԱՊԼԸ ՊՕՆ նամը իլէ սիկարա քեաղրտալարը թավսիյէ իտէրիզ։ 45—59

ԱՌԵՒՏՐ. ԵՒ ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ ԲԱՆԿԱԼԹԻ

Գէլէբերիկ և Յեբէկեաց

ԶՈՐՈՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Առեւտրական վարժարանը փոխադրուած է Բանկալթի, Հարպիէ աղբիւրին դէմ, Ճէտիտիէ փողոց թիւ 178 ընդարձակ և օդաւէտ տանը մէջ։ Իսկ աղջկանց լեզուագիտական վարժարանը պիտի շարունակուի բաղնիքի փողոցը իր նախկին տեղը։

Մանկապարտէզի, նախակրթարանի և Ուսումնարանի աշակերտաց և աշակերտուհեաց ծնողք հաճին դիմել Առեւտր. վարժարան, մոտց տամ առանալու համար։

Թէ՛ Առեւտր. և թէ լեզուագիտական կրկին վարժարաններն վերաբացուած են արդէն, դասերը կանոնաւոր կերպով պիտի սկսին սեպտ. 3/16 երկուշաբթի օրը։

Հիմնադիր Տնօրէն

7—10 ՅԱԿՈԲ ԲԱԴՐԱՏՈՒՆԻ

PÉRA

ԵԹԷ ԿԸ ՓԱՓԱՒՐԻՐ՝ առանց ՁԱՄակար նիւթեր պարունակելու առողջարար սիկարի թուղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Կ. Պիպէլեանի

ԲԵՐԱ ԵՒ ՊԷՅՕՂԼՈՒ

անուն բուն գաղղիական ընտիր սիկարի թղթերը, որոնք ուրիշներէն առաւելութիւն մ'ալ ունին, գաղղիերէն և տաճկերէն Բեյոյի գունաւոր քարտէսը պարունակելով։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Կեդրոնատեղին է. Կ. Պոլիս, Զիւմպիւլլի խան, Կարապետ էֆ. Պիպէլեանի վաճառատունը։

Մեծաքանակ գնող յաճախորդաց և յանձնակատարներուն ԳՈՀԱՅՈՒՑԻՉ ՁԵՂՉ։

Ուրիշ զանազան սիկարի թղթեր ալ կը գտնուին վաճառատունս։

Կեդծէրէն զգուշացէք։

ՔԻՄԻ ՊՈՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸՋ

Ազգերը զգամամասընը, տիւէրինիրին խասթալգտան քիւլիէն արի գալմասընը արգու իտէր իսէնիզ Պաղէ Գարուսընտա Նիզամիէ գարագոլը գարչու քէօշէսինտէ 1 նօմէրօլը մահալը մախսուսատա տիշ թապիպի

ԽԱՉԻԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻՆ

պուլմալըսընը։

Մումարիէյի Մէքթէպի Թըպպիէ Շահանէտէն մէկզուն օլուզ, հէր պիր ադրը հիսա իթմիրմէքսիզին տիշ չէքմէքտէ մուճիսի պուլունընը պիր իսլամ իլէ եալընզ իթի սէֆասատ էն չէտիտ տիշ ադրիլարընը քէսմէքտէ «սօքրէթի»կիպի հէր նէվ տիշ էթի խասթալըգլարընը թէտավի իմմէքտէ էֆէնդին էն սօն ուսուլի իւզրէ վէ նէվ վիճատ ալէմթար իլէ տիշ տօլարրմագատա տը։

Էնվայի թագմա տիշ վէ չէնէ իմալտատի մէհարէթի քեամիլէսի ումումի միւթէրիւէրինին հիւանիւ թէվզիճճիհինի ճէլպ իթմէքտէ տիր։

Ճումատա կիւնլերի մուայէնէխանէտէ բազար կիւնլերի տէ կէտիկ Բաչատա Համամ ճատտէսինտէ, 15 նօմէրօլը խանէսինտէ միւրաճաաթ իսէն ֆուգարայը մէճճանէն թէտավի իսէր։ Սապահարը սասթ 1½ գատար վէ ագշամլարը տախի սասթ 11էն սօնրա հէր վագրթ խանէսինտէ պուլունուր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ ԲԸՊՊԻՅԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

ՍԷՐԻՐԱԹԸ ՃԻԼՏԻՃԷ

Վէ

ԷՖԻՆԴԻՃԷՆ ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ

Ցրտնա Տէրէ վէ Ցրէնէն Եուրէլբէրէ ճէմնէրէն ալայ հարարէբէնէն

ՏՕԳԹ, ՁԷԼԱԼԵՏԻՆ ՄՈՒԽԹԱՐ

Ճումատա իրթէսի	)	կիւնլերի սասթ
Բազար իրթէսի	)	9 տան
Զարշէնպի՝	)	10½ա գատար

Բէնչէնպի՝ = սապահատան 6յա գատար
Սալը = սասթ 7էն 10½ա գատար

Իսթանպօլտա, Ճուղալ-օղլունտա Իրան սէֆարէթխանէսի դուրպինտէ Շէրէֆ էֆ. սօգաղաղընտաքի 18 նումէրօլը խանէսինտէ խասթա գապալ իսէր

Տէր և Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԷՔԵԱՐ ԹԷՖՐԻԳԱՍԸ (61)

ՄԻԻՐԷՊՊԻՅԷ

10

—Հէյէ պիր տահա թէբէլլէմէլէսին քի հիքմաեէնին ալթ թարաֆընը տեեէիմ։

Շէմի զանկըր զանկըր բաշէ իլէ աշճրեա պիր թէբէլլէմէ գատէն սունտու, թապպանը մէգզամ՝ սաղեր պէրլէպպը ինդիրան օլարագ.

—Բէլուզէ վիճուա՝ այնէնին գարշըսընա տիթրէեւ, պէն տէ աղաճն սըրթընտա զանկըրտաեամ... մուրապիեէ տէրէտէ կէօլկէսինի կէօրէն ճէյլան կիպի արտընա պագտը, էօնինէ պագտը, աղաճն չամթալընտա պէնիմ իչիմ պիթիեւ...։ Իչինտէքի բէսիմէրի բարա իլէ սէյր օլունան տելիքլի սանտրգ եօգ մը հանի ճամտան իչինէ պագրլըեւ... օ սանտրգըն սահիպի՝ ալ պագալըմ պուտա նէ՞ տիր տէրանէն «տիւնեա զօղէլի» տէեւ պաղրմաեօ՞ մը, իչթէ օնը սէյր էտիեօրում զանն իթտիմ, քէնտինի տօեասրեա սէյր էթտիքտէն սօնրա, Մուրապիեէ սրրթընա պիր կէօմէք կէչիրտի, նէ՛ տուրտու նէ՝ տուրմասը, օտանըն գաբուսու ալըլտը, կէրէ կէօրէ նէ՞ կէօրսէմ պէկէնիրսին, գամպուր իչէրի կիրմէսին մի, իքիսի էվվէլա պաշ պաշա թօգուլուր կկպի էեիլիպ գըչլարընը չըգարարագ ալաֆրանկա սէլամշաղըլար, օնլար էլ էլէ թուրուչտուգլարեն պէն աղաճն իւզէրինտէն տիւչէ եաղտրմ։

Մ՞օ՞զլան Շէմի նէ՞ օլուեօն, սուրաթըն տէեիչտ, կէօղէրին ֆըրլատիեօ, քէօթիւ քէօթիւ նէ՞ սօլուեօն էօյլէ...։

Մուրապիեէ իլէ գամպուր ալ աւէվին իչինտէ ճիլվէլէնմէեէ պաշլաերնեա, աղաճն սրրթընտա իչթէ պէն տէ պէօյլէ սէնին կկպի սօլուզան օլտում... աղաճտան աշաղը թէքէր մէքէր օլուեօրտում, տէ՝ պագալըմ սարօշ օլմանընն միւմքինի վարմ մը։ Տօլտուր պագալըմ, (իչիքտէն սօնրա), օ կկճէչէն սօնրա պէն արթըզ եուվատա եաթան լէյլէք կկպի, օ աղաճն սրրթընը քէնտիմէ մէքեան թուեթտում, հէր կէճէ սէյր էթմէք իչիւն օրաեա վարրը իտիմ։ Տէլիքլի սանտրգ գաչ բարա էտէր, նէ՛լէր կէօրտիւմ նէ՛լէր. իքի կէճէ սօնրա, օ օտատա Սատրիեի կէօրտիւմ, Ինչինէն, պիր գաչ ագշամ սօնրա տա սէնի կէօրտիւմ, (Շէմինին օմուզունտան թուեթուպ սալլատարագ.) Օղլա՛ն սէն տէ Մուրապիեէ իլէ նաղլայրեօտրն, տօնղուզ... թէ՛ւ... սրրա պանա կէլմէտի քի... թալէհիմ օլսա աշճը օլմաղ իտիմ։

Շէմի տելի տօլաշարագ սօրտու քի,

—Պանա պագսանա, չէյ պաշը... ա՛մ՛մ՛ն աշճը պաշը՝ չէյ. չիմտի հա հա հալէա օնլար Մուրէպպիյէնէն օտասընա կկճէլէրի կէլեեօ՞ըլար մը։

—Խայր, չիմտի իշ պաշգալաշտը, եէնէ աղաճա թրամանբեօմ ամմա պիր չէյ կէօրէմէեամ, Մուրապիեէ ըզրրբգ, բէրտէլէրին ըսթագօրթալարընը սրգը սրգրեա էտտիրեեօ, իւզէրինէ դալին բէրտէլէրի տէ գարեօ... հատտին վարիսէ իչէրիսինի սէչ, պիր չէյ կէօրիւնմէեօ... քէնճիրէլէրին պէօյէ գաբատրլմասընտան անլաեամ քի, եէնէ օտատա պիր տօլապ տէնմեեօ, լաղըպընը Սալան պիլիր ամմա եէնէ կէլէն կիտէն օլուեօ, ֆագաթ պէն կէօրէմեեամ...։

Թօսուն աղա ալաղա գալգուպ եէնէ կիւֆթէսի իլէ բագս էթմէք իսթէտի, ֆագաթ պիր գաչ չալգանթատան սօնրա եէրէ տիւչտիւ, թէէսիրը մէսթի իլէ կէօղէրինէ ճճիպ պիր մախմուրլուգ, աղաղնա տա խաֆիֆ պիր չարբըգըզ կէլտի, իրի պիր նէֆէս ալարագ աղրը վէ եաեբզճա պիր թէլէֆֆիւզէ։

(Տէվամ)

ՄԵՐ ԴԱՒԱՌԻ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Գաւառի յօդուածագիրներէն կը խնդրուի ըստ կարի կարճ գրել և զանազանութիւն մտցնել գրութիւններու մէջ. առելի կը նախընտրուին գաւառի մը առեւտրական, արհեստական և երկրագործական շարժումներուն վրայ գրուած յօդուածները, ինչպէս նաև առօրեայ պարագաներէն կարեւոր լուրեր, և պատմական տեղագրական գրութիւններ։ Ամէն յօդուած խնամեալ և ճշգրիտ տեղեկութիւններ և իրողութիւններ միայն պարունակելու է։

* * *

Մեր աշխատակիցները պէտք է գիտնան թէ, մեղի զրկուելիք յօդուածները, թղթատարական օրէնքի տրամադրութեանց համաձայն, չորս անկիւնները կտրուած պահարանի մը մէջ դընելով հինգ քարտէ ֆրանկով կրնան ուղարկել, փոխանակ նամակի մէջ ներփակելով 40 քարտ վճարելու։